

ÅRSMELDING 2006

Trygderetten

Trygderetten har fem sentrale verdier

Rettstryggleik

Effektivitet

Informasjon

Samhandling

Evaluering

Trygderetten er ein organisasjon i utvikling. Vi leitar etter forbetringar og endrar oss i takt med behova til brukarane og samfunnet.

Nokre ord om kvar einskild av verdiane:

• **Rettstryggleik**

Dette er Trygderetten sin kjerneverdi og grunnen til at institusjonen vart oppretta i 1967. Det skal fattast materielt riktige avgjerder, og saksbehandlinga skal følge gjeldande reglar. Målsetjingane om grunngeving vert utleia av denne verdien.

• **Effektivitet**

Sakene skal avgjerast innan rimeleg tid, dette er også ein del av rettstryggleiken, og arbeidet skal gjerast på ein kostnadseffektiv måte.

• **Informasjon**

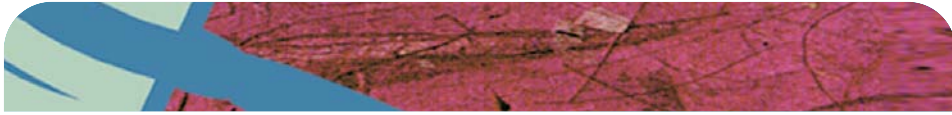
Verksemda og avgjerdene skal gjerast kjent for partane og ålmenta på ein god måte. Trygderetten skal vere tilgjengeleg og gje tilfredsstillande service til publikum.

• **Samhandling**

Trygderetten skal ivareta og vidareutvikle ein kultur bygd på at vi alle arbeider for å nå retten sine mål. Vi skal dele på erfaringar og kunnskap for å nå desse.

• **Evaluering**

Trygderetten skal følge med og lære av eigen praksis og gjere løpande vurderingar av eiga verksemd med sikte på forbetringar.

Innhold:

1. Melding for 2006 frå Trygderetten sin leiar	4
2. Organisasjon	6
3. Formål og hovudprioriteringar	7
4. Saksutvikling i 2006	8
4.1 Mottekne og behandla saker	8
4.2 Oversyn over sakstypar i 2006	10
4.3 Avgjorte saker fordelt på fullt grunngitte orskurdar og orskurdar med forenkla grunngjeving	11
4.4 Resultatet av ankebehandlinga	12
5. Måloppnåing i 2006	13
5.1 Kvalitetsmål	13
5.2 Produksjonsmål	14
5.3 Helse, miljø og tryggleik og annan personalpolitikk	15
5.3 Informasjon	15
6. Likestilling	16
7. Blikk på saksbunken	17
8. Perspektiv framover	27
9. Økonomi/ rekneskap	28
Kommentarar til rekneskapen for 2006	29

1. Melding for 2006 frå Trygderetten sin leiar

Frå 2005 til 2006 har saksinngangen til Trygderetten helde seg stabil. I 2006 vart det registrert inn 4054 saker, mot 4121 saker i 2005. Dette er ei mindre svinging enn det som har vore normalt i Trygderetten si historie. Den største leverandøren av våre saker, NAV, går for tida igjennom ein stor og krevjande omstillingsprosess. Men vårt hovudinntrykk er at denne omstillingsprosessen ikkje på nokon avgjerande måte har virka inn på etaten si evne til å få ankesakene unna.

Over nokre år har det likevel vore eit monaleg fall i talet på innkomne saker. I 2003 kom det inn nesten 6000 saker. Viss ein held uføresakene utanfor, har saksmengda helde seg nokolunde konstant på heile 2000-talet. Så å seie heile reduksjonen dei siste åra skuldast eit fall i talet på uføresaker. Dette kan i nokon grad ha samanheng med innføringa av tidsavgrensa uførestønad. Men det er grunn til å tru at ei hovudforklaring ligg i den moglegheiten som vart etablert i kjølvatnet av denne ordninga, til generelt å få prøvd avslag på uføreytingar i ein klageinstans innanfor etaten før den når Trygderetten. Det er rimeleg å tru at ein god del vil slå seg til ro etter at saka har blitt prøvd på nytt, sjølv om utfallet framleis vart avslag.

Talet på avgjorte saker i 2006 var 4301. Dette representerer ein viss nedgang frå 2005, då talet på avgjorte saker utgjorde 4617. Det skuldast i det alt vesentlege ein reduksjon i talet på tilsette i løpet av året.

Også i åra 2004 og 2005 fall talet på avgjorte saker. Moglege faktorar som kan ha påverka dette er at kompleksiteten i sakene kan ha auka. Ein indikasjon på dette er at gjennomsnittleg tal dokument i uføresakene har auka med om

lag 50 prosent i løpet av eit par år. Utvidinga av klagemoglegheiten i etaten kan vidare ha bidrege til å sile ut dei mest opplagte sakene, og dermed dei enklaste. Ytterlegare ein faktor er at talet på fullt grunngitte orskurdar har auka monaleg. Dei utgjer no 61 prosent av alle orskurdane, mot 28 prosent i 2002 og 42 prosent i 2003. Dette har vore svar på ein kritikk Trygderetten har blitt utsatt for frå ulike hald. Men det har også ei kostnadsside. Sjølv om det også i saker med forenkla orskurdar vert gitt ei viss grunngeving, vil dei normalt vere mindre ressurskrevjande å behandle.

Restanseutviklinga har vore svært positiv dei seinare åra. Summen av inngang og produksjon medfører at talet på uavgjorte saker redusert med noko over 200 saker i 2006, og utgjer 1185 saker pr. 31.12.2006. Restansetalet er dermed omtrent halvert frå 2003.

Også saksbehandlingstida har blitt monaleg redusert. I 2006 var den gjennomsnittlege tida det tok frå saka vart registrert inn til ho vart avgjort 4 månader, mot 4,8 månader i 2005 og 5,2 månader i 2004. Saksbehandlingstida har altså gått ned med om lag 5 veker, eller om lag 25 prosent, i løpet av eit par år. Samstundes vart 79 prosent av sakene avgjort innan seks månader, mot 70 prosent i 2005 og 63 prosent i 2004.

Alt i alt har Trygderetten i all hovudsak makta å oppfylle dei effektivitetsmål som var stilt for verksemda i 2006, og på sentrale punkt overoppfylle dei. Det er det grunn til å vere nøgd med.

Trygderetten har i 2006 helde fram med sitt arbeid med å auke kvaliteten på avgjerdene. Det er opp gjennom åra

Trygderetten sin leiar
Knut Brofoss

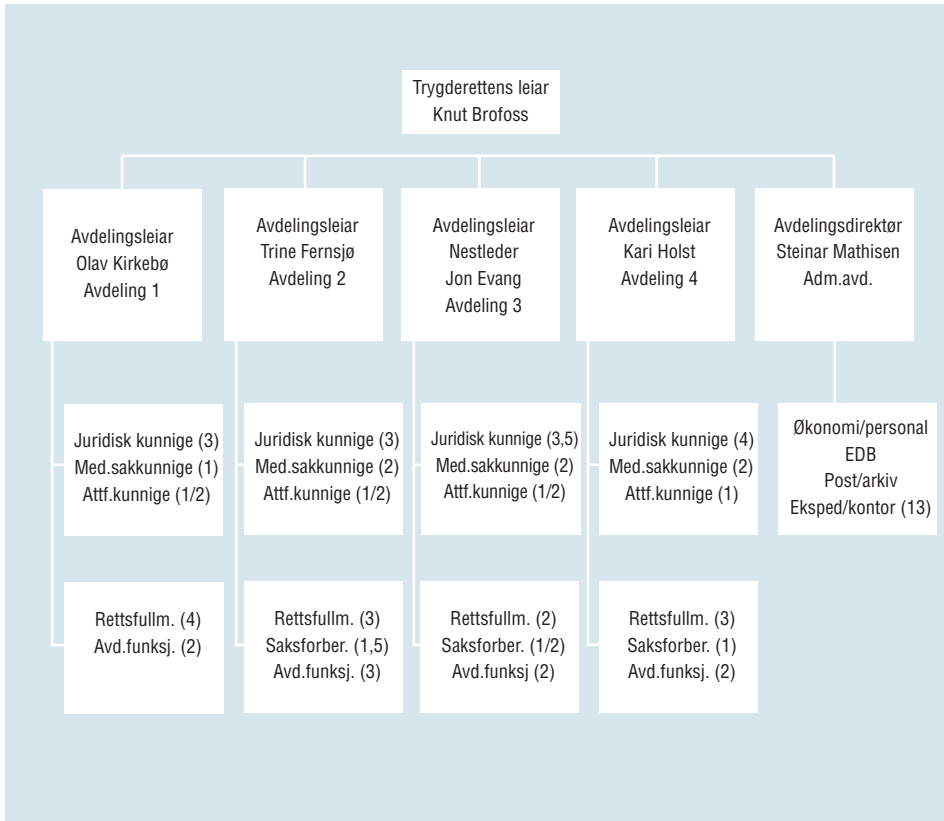

utvikla fleire instrument for å ivareta dette formålet, mellom anna den såkalla Rettskildehjelpen, som òg vert publisert på nettstaden vår. Den inneheld sentrale orskurdar frå Trygderetten og dommar frå dei ordinære domstolane på dei enkelte rettsområda. I 2006 vart det satt ned eit Kvalitetsutvalg med sikte på å samordne ulike kvalitetsutviklingstiltak, og å utvikle nye.

Vi hadde håpa at vi i løpet av året skulle kunne legge vår nettstad til rette for søkeleg fulltekstpublisering av våre fullt grunngitte orskurdar. Dette vart av tekniske grunnar forseinka, men dei nye nettsidene var på plass medio april 2007. I dag vert også dei fullt grunngitte orskurdane overført til betalingsngstenesta til Lovdata

2. Organisasjon

Faste medarbeidarar pr. 01.03.2007

Ny organisasjon med inndeling i avdelingar vart etablert pr. 1. september 1997 og forutsatte ein stillingsplan på 63 årsverk. Organisasjonsplanen vart gradvis gjennomført i løpet av 1998, og vart tatt fullt ut i bruk i 1999. Grunna sterk auke i saksinngangen frå 1999 er talet på årsverk auka noko, men redusert igjen i løpet av 2006 fordi saksinngangen har gått ned. Totalt tal årsverk utgjer pr. mars 2007 om lag 67 årsverk, om vi reknar med dei fire som arbeider deltid på pensjonistvilkår. Desse er ikkje tatt med i organisasjonskartet ovanfor.

Trygderetten har no, i tillegg til leiaren, ein nestleiar og 24 andre faste medlem. I tillegg har han 12 rettsfullmektigar. Leiaren, nestleiar og minst eitt anna medlem skal fylle vilkåra for å vere høgsterettsdommar. Rettsmedlemmane er embetsmenn og vert til vanleg kalla trygderettsdommarar. Trygderetten har juridiske, medisinske og attføringskyndige rettsmedlem. Rettsfullmektigane svarar til dommarfullmektigane i dei ordinære domstolane. Trygderetten utfører administrative oppgåver for to mindre nemnder, Statens helsepersonellnemnd og Dispensasjons- og klagenemnda for behandling i utlandet.

3. Formål og hovudprioriteringar

Trygderetten skal treffe vedtak om individuelle rettar og plikter etter lov om folketrygd m.fl. Elles skal Trygderetten behandle dei sakene som etter særleg lovregel høyrer under Trygderetten, sjå lov om anke til Trygderetten av 16. desember 1966 nr. 9.

Trygderetten er ikkje ein del av det alminnelege domstolsapparatet, men fungerer i realiteten som ein domstol. Mange av saksbehandlingsreglane er dei same som i vanleg rettargang. Men til skilnad frå domstolane er saksbehandlingsa i Trygderetten skriftleg i det store fleirtalet av sakene.

I den einskilde sak kan Trygderetten ikkje instruerast av noko anna organ om avgjerda. Domstolsbehandling av Trygderetten sine avgjerder skal skje ved lagmannsretten som fyrste instans. Slik overprøving skjer sjeldan, sjølv om det har vore ei auka i dei seinaste åra. Trygderetten er dermed i all hovudsak siste instans for saker etter pensjons- og trygdelovgjevinga. Dette er saker av stor velferdsmessig tyding for den einskilde. Trygderetten er difor ein svært viktig institusjon i sosialpolitisk samanheng.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) er Trygderetten sine hovudmål skissert på følgande måte:

- Avseie orskurdar som er i samsvar med dei lover og reglar som gjeld.
- Behandle og avgjere sakene på ein slik måte at det oppfyller dei vilkår til behandling som er stilt i lov om anke til Trygderetten.

- Avseie orskurdar som er retningsgjevande for trygdeforvaltninga og andre rettsbrukarar innanfor trygde- og pensjonsretten sitt område.
- Avgjere sakene med ei forsvarleg saksbehandlingstid.
- Behandle og avgjere sakene på ein måte som gir tillit både hos den ankande parten og hos ankemotparten.

Hovudsatsingsområdet vart skildra slik:

- 70 prosent av sakene skal vere behandla innan seks månader.
- Gjennomsnittleg saksbehandlingstid skal ikkje overstige fem månader.
- Ingen saker skal vere eldre enn 12 månader.
- Delen av fullstendig grunngitte orskurdar skal vere minst 55 prosent.
- Forsøk med innslag av muntlegheit i saksbehandlingsa skal vidareførast.
- Det skal gjennomførast tiltak for kvalitetssikring og praksiskoordinering, herunder utforming av orskurdar.

Tildelingsbrevet frå departementet og Trygderetten sin interne verksemdsplan konkretiserer målsetjinga ytterlegare. Årsmeldinga gir ei vurdering av måloppnåing i høve departementet sine krav, i tillegg til hovudmål og eit utval av delmål frå verksemdsplanen.

**Riktige avgjerder
innan forsvarleg tid**

4. Saksutvikling i 2006

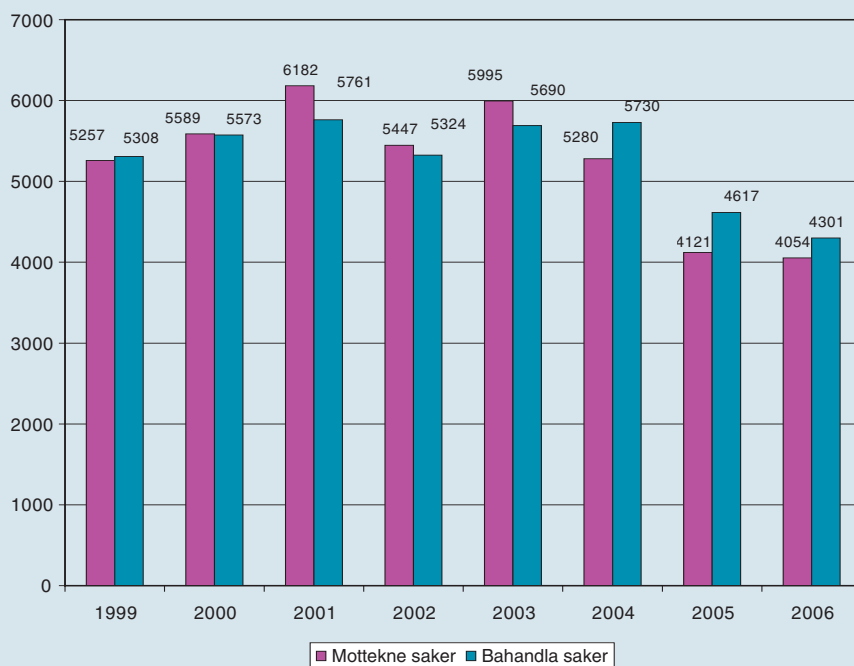
4.1 Mottekne og behandla saker

På slutten av nittitalet gjekk saksinngangen til Trygderetten sterkt opp, med ein førebels topp i 2001 med over 6000 saker. Saksmengda minka noko i 2002, men gjekk opp att til 5995 saker i 2003. Frå 2004 har saksinngangen gått monaleg ned, til 5280 saker det året, vidare til 4121 saker i 2005 og 4054 saker i 2006.

Nedgangen har i all hovudsak kome på utføreområdet. Frå å ha utgjort om lag 50 prosent av sakene i 2003, er delen av utføresaker no berre om lag 30 prosent. Dette medfører at så å seie heile reduksjonen i saksmengda frå 2003 til 2006 skuldast reduksjonen i talet på utføresaker.

Innføringa av tidsavgrensa utførestønad frå 1. januar 2004 og moglegheiten til å klage ein gong i etaten før ein eventuell anke til Trygderetten, samt at inngangsvilkåra for denne ytinga er noko lempelegare enn for ordinær utførespensjon, kan vere noko av forklaringa på nedgangen. Det er òg mogleg at omorganiseringa av arbeidet med klage- og ankesaker i NAV kan ha hatt ein viss effekt. Trygderetten mottok jamleg statistikk frå NAV over mellom anna restansesituasjonen i klage- og anke-regionane. Denne statistikken er verdifull i arbeidet med å lage prognoser over framtidig saksinngang.

Mottekne og behandla saker

Ved utgangen av 2006 hadde Trygderetten i alt 1185 ubehandla saker, mot 1406 ved utgangen av 2005 og 1902 ved utgangen av 2004. Restansetala har gått ned kvart år sidan 2003 og har vorte redusert med over 1200 saker. Restansetalet ved utgangen av 2006 er det lågaste på over 20 år.

Med unntak av 3 saker er alle sakene frå 2006.

På 2000-talet har gjennomsnittleg saksbehandlingstid vist ein aukande tendens. Det skuldast særleg to omstende. Talet på innkomne saker har gått opp. Samstundes har det vore eit uttala mål å auke delen av fullt grunngitte orskurdar. Arbeidet med slike orskurdar er naturleg nok meir tidkrevjande enn orskurdar utan full grunngeving. Også i 2005 auka denne delen. Trygderetten si gjennomsnittlege saksbehandlingstid for avgjorte saker har likevel gått ned med nesten to veker, og var på om lag 4 månader og 3 veker.

I 2006 vart 70 prosent av sakene avgjort innan seks månader.

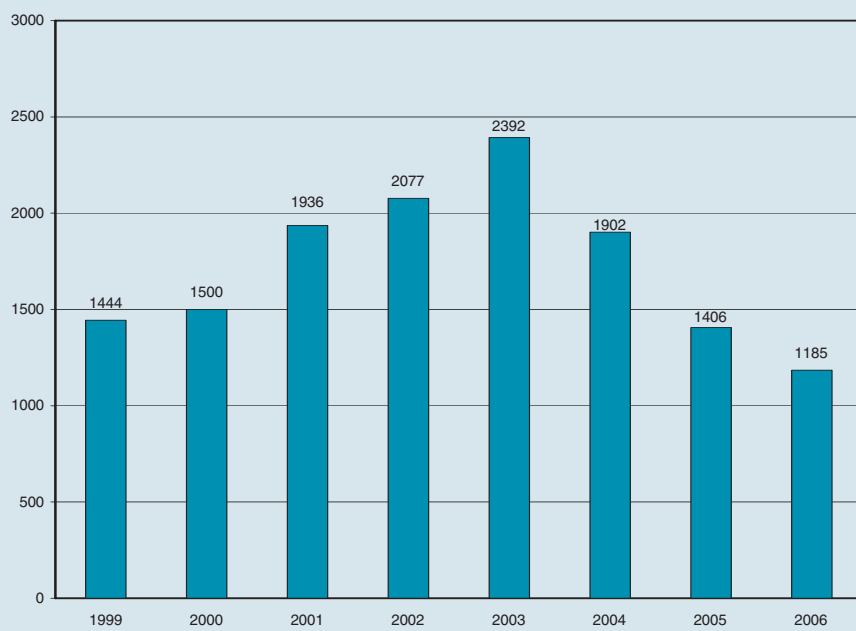
I 2006 vart 15 saker over 12 månader gamle før dei vart avgjort. Målet er at ingen saker skal bli så gamle. Tilsvarende tal i 2005 var 59 saker.

I 2006 avsa Trygderetten 4 301 orskurdar.

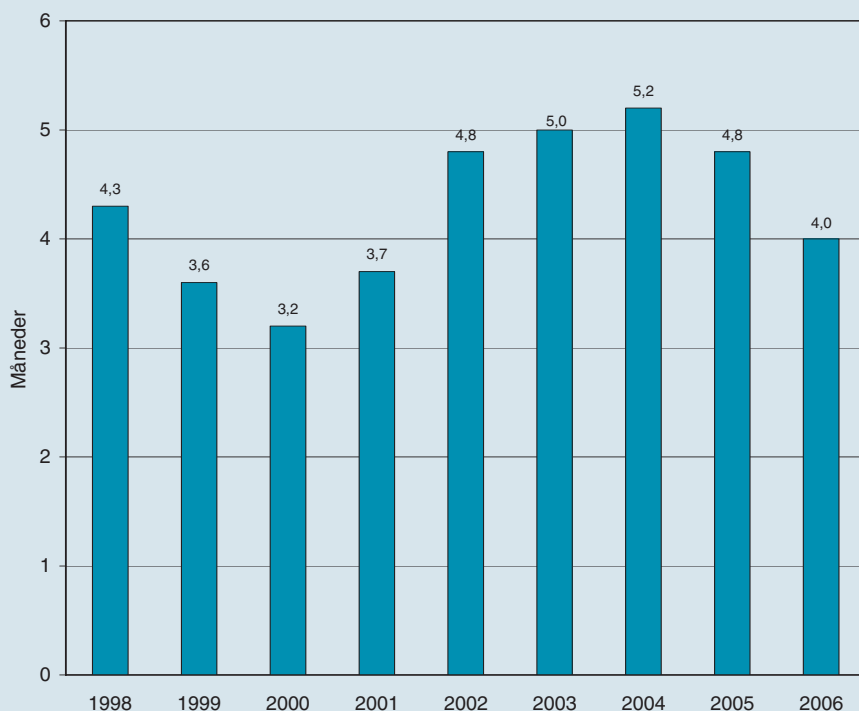
Trygderetten mottok i 2006 til saman 4 054 saker.

Mottekne saker	4 054
Behandla saker	4 301
Ubehandla saker pr. 31.12	1 185

Til behandling pr. 31.12

Gjennomsnittleg saksbehandlingstid

4.2 Oversyn over sakstypar i 2006

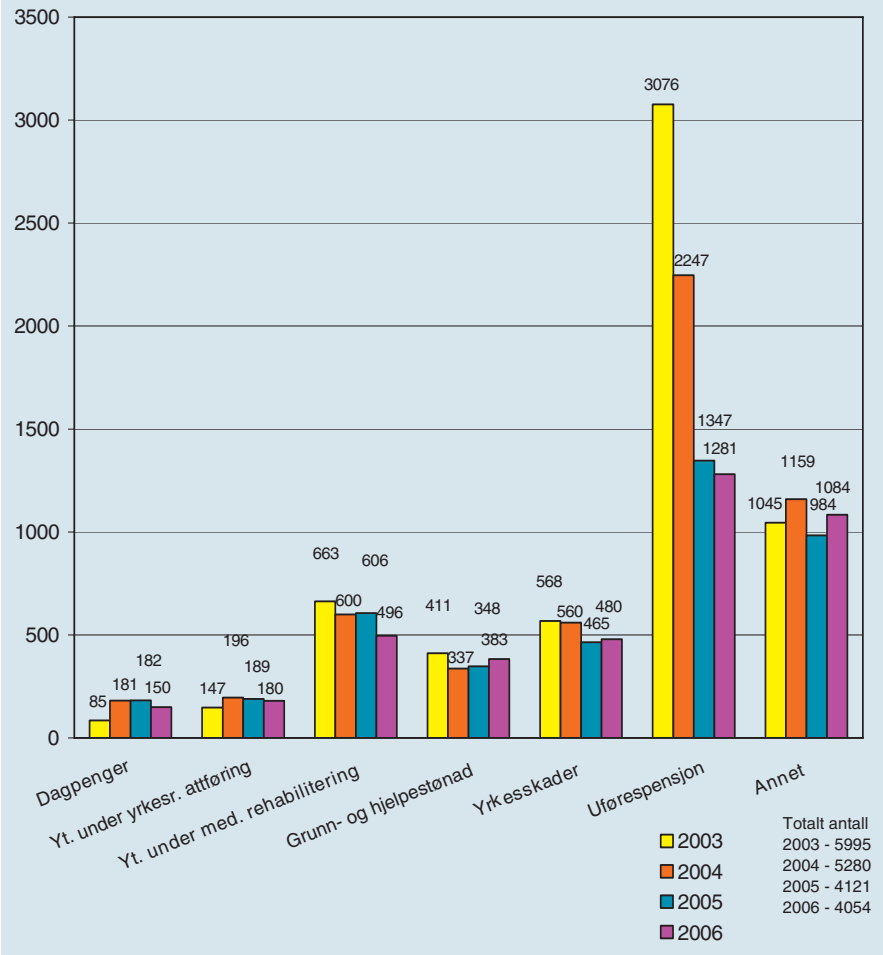
Saker om uføreytingar utgjorde i 2006 om lag 32 prosent av den totale saksmengda, og er det klart største saksområdet. Delen er likevel vesentleg lågare enn for nokre år tilbake, då området utgjorde om lag 50 prosent av saksinngangen.

Dei andre sakstypene har helde seg temmeleg stabilt på i underkant av 3000 saker pr. år. Relativt sett har altså ytingar av dei andre saksområda auka.

Ytingar under medisinsk rehabilitering, det vil seie rehabiliteringspengar, stønad til tekniske hjelpemiddel og bil, utgjer den nest største gruppa med drygt 12 prosent av totalen, tett følgt av yrkesskade/ yrkessjukdom med i underkant av 12 prosent av den totale saksinngangen.

Dagpengesakene og ytingar under yrkesretta attføring har relativt sett auka ganske markant dei siste åra, og med unntak av det siste året har det også vore ei absolutt auke av desse sakstypene dei siste åra. Områda utgjer framleis berre om lag 8 prosent av den totale saksinngangen.

Innkomne saker 2003–2006 fordelt på sakstypar

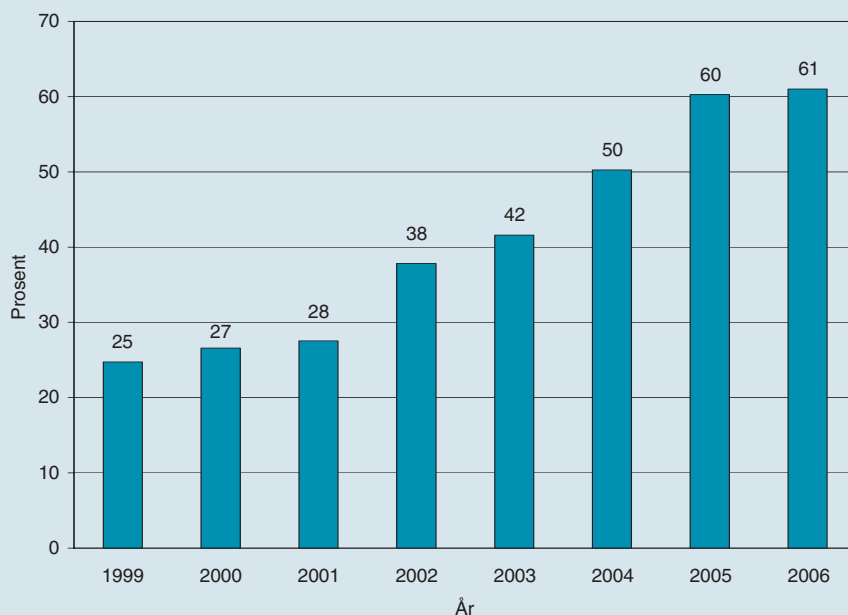

4.3 Avgjorte saker fordelt på fullt grunngitte orskurdar og orskurdar med forenkla grunngeving

Lova sin hovudregel er at Trygderetten sine orskurdar skal grunnjevast. Viss retten samrøystes kjem til at anka ikkje kan føre fram, og retten meiner orskurden ikkje vil få verdi utanom den føreliggande saka, var det til 1. januar 2004 heimel i lova for at retten kunne la vere å gje grunngeving. Høvet til dette er frå same dato oppheva og erstatta med høve til å gje forenkla grunngeving. Dermed skal det gjevast ei grunngeving i alle saker, anten forenkla eller full grunngeving. Alle saker som vert avsagt til fordel for den ankande parten, skal ha full grunngeving.

Trygderetten si viktigaste oppgåve er å treffe avgjerder i enkeltsaker. Men det er òg eit mål å søke å trekke opp retningslinjer for framtidig praksis.

Del orskurdar med full grunngeving

Monaleg auke i delen av orskurdar med full grunngeving – frå 25 prosent i 1999 til 61 prosent i 2006.

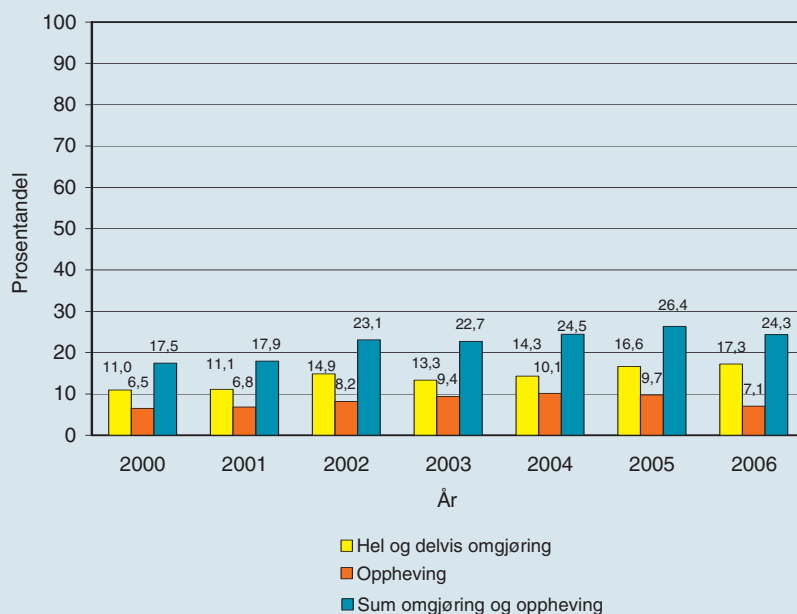
4.4 Resultatet av ankebehand- linga

Trygderetten si behandling av eit vedtak kan få tre utfall. Vedtaket kan stadfestast, eller Trygderetten kan gjere om vedtaket, heilt eller for ein del av vedtaket. Det medfører at Trygderetten sjølv gjer realitetsvedtak i saka. Det tredje alternativet er at Trygderetten kan oppheve vedtaket og heimvise saka til ny behandling i vedkomande etat, såkalla heimsending. Det siste skjer i tilfeller der retten meiner at saka ikkje er godt nok opplyst frå forvaltninga si side.

I om lag 75 prosent av sakene vert resultatet at vedtaket vert stadfesta. Delen av omgjeringar har auka noko dei seinare åra, medan delen av opphevingar har helde seg nokså konstant i underkant av 10 prosent.

Variasjonane er store mellom dei ulike saksområda. I saker om uførepensjon, som er det klart største saksområdet, låg omgjerings- og opphevingsdelen på høvesvis 21,3 prosent og 9,9 prosent i 2005. Dette er på same nivå som året før, men markert høgare når det gjeld heil eller delvis omgjering, samanlikna med til dømes 2003, då tala var høvesvis 13,3 prosent og 9,4 prosent. Dette skuldast truleg delvis innføringa av tidsavgrensa uførestønning frå 2004, som gjorde rettstilstanden meir ustabil. I tillegg har Trygderetten inntrykk av at nedgangen i talet uføresaker som vert påanka har ført til ei avskaling av dei enklaste og mest ukompliserte sakene. I yrkesskadesaker vart 14,8 prosent av vedtaka gjort om, og 6,6 prosent vart oppheva. Det svarar om lag til gjennomsnittet dei seinare åra.

Hel og delvis omgjering - oppheving

Saker som vert avgjort til fordel for søkeren kan berre avgjerast ved fullt grunnlagt orskurd.

17,3 prosent av sakene vart heilt eller delvis omgjort i 2006. 7,1 prosent av sakene vart oppheva og heimvist til ny behandling.

5. Måloppnåing i 2006

5.1 Kvalitetsmål

- **Sentrale kvalitetsmål i 2006 har vore knytte til:**
- **Delen av orskurdar med full grunngeving.**
- **Å avseie retningsgjevande og prinsipielle orskurdar.**
- **Kvalitetssikring og praksiskoordinering.**

Frå 1. januar 2004 vart trygderettslova § 21 tredje ledd endra frå eit høve til å avseie orskurdar *utan grunngeving* til eit høve til å avseie orskurd med *forenkla grunngeving*.

Delen av orskurdar med full grunngeving har auka mykje dei siste åra. I 2001 utgjorde delen av grunngitte orskurdar 27,5 prosent. Denne delen auka i 40,7 prosent i 2003, vidare til nesten 50 prosent i 2004 og enda i 2006 på 61 prosent. I dei resterande sakene vert det gitt ei forenkla grunngeving. Alle som har hatt ei ankesak i Trygderetten får dermed ein grunnitt orskurd, dei fleste i form av ein orskurd med fullstendig grunngeving og dei resterande i form av ein orskurd med forenkla grunngeving. Slik forenkla grunngeving vert nytta i ankesaker der retten samrøystes finn at anken ikkje kan føre fram, og der saka ikkje har konsekvensar ut over den konkrete sak. Alle saker som vert gjort om til fordel for den ankande parten har full grunngeving.

Trygderetten har i 2006 gjennomført tiltak for å utvikle kvaliteten og koordinere praksis:

- Dommar frå lagmannsrettane og Høgsterett på trygde- og pensjonsområdet vert gjennomgått både på leiarmøte og dei einskilde avdelingane.
- Arbeidet med å finne og systematisere orskurdar som oppsummerar praksis på ein god måte har vorte vidareført med nye områder, og gamle områder har vorte supplert med ytterlegare orskurdar.
- Det er avsagt nokre prinsipielle orskurdar (der retten har vore satt med fem medlemmer), der siktemålet både er å koordinere eigen praksis, men òg å vere retningsgjevande for forvaltninga.
- Internavisa "Innblikk", som inneheld orskurdar av allmenn og/ eller prinsipiell interesse, har vorte utgitt med fem utgåver.
- Det har vorte oppretta eit eige kvalitetsutval som mellom skal ta initiativ til gjennomføring av praksisundersøkingar.
- Nytilsette får systematisk opplæring i bruk av rettskjelder.

Trygderetten arbeider medvite med å auke effektiviteten og kvaliteten på den interne drifta, utan at det går ut over framdrifta i arbeidet med å avgjere sakene. I 2006 har Trygderetten hatt fokus på ei mest mogleg optimal ressursfordeling mellom avdelingane. Det vert satsa på å ha ein god og oppdatert tilgang på relevante rettskjelder, mellom anna vert vår eiga doms- og orskurdsamling løpande oppdatert. Vår eiga samling av relevant faglitteratur vert forsøkt helde mest mogleg oppdatert.

Trygdesaker for dei alminnelege domstolane
Begge partar har høve til å få prøvd Trygderetten si avgjerd i lagmannsretten dersom dei ikkje er nøgde med resultatet i saka. Med få unntak er den berre den private parten som tek saka inn for lagmannsretten. Talet saker som vert tatt inn for lagmannsretten auka markant i 2001, då om lag 90 orskurdar frå Trygderetten vart påanka. Fram til og med 2005 auka

talet noko. I 2006 gjekk talet ned, i det Trygderetten har fått melding om at vart tatt ut stevning i 75 saker.

Av dei sakene som vart brakt inn for lagmannsrettane, gjaldt om lag 32 prosent uførepensjon eller tidsavgrensa uførestønad. Yrkesskadesakene utgjorde om lag 24 prosent, medan saker om garantert tilleggspensjon til unge uføre utgjorde om lag 15 prosent. Det vart i 2006 avsagt dom i 54 saker, og staten vart frifunnen i 42 av desse. I 12 saker vart Trygderetten sin orskurd kjent ugyldig. Trygderetten er vidare kjent med at lagmannsrettane i 2006 avsa 58 *orskurdar* i saker som tidlegare var avgjort i Trygderetten. Det kan nemnast at 23 saker vart heva etter at saksøkkaren trakk saka, medan 27 saker vart heva etter at trygdeetaten hadde omgjort vedtaket til gunst for saksøkkaren.

Det har til no vore svært få trygdesaker som har vorte behandla av Høgsterett. Men i 2006 vart heile fire dommar avsagt. I tre av sakene kom Høgsterett til eit anna resultat i rettsbruken. Trygderetten sin orskurd vart difor kjent ugyldig. I den siste saka vart staten frifunnen. 13 anker vart behandla av Høgsterett sitt kjæremålsutval i 2006, og av desse vart fem saker vist til behandling av Høgsterett.

Det kan vanskelig lesast ut frå avgjerdene frå domstolane at Trygderetten sine orskurdar ikkje held tilfredsstillande kvalitet. Lagmannsrettane er i svært få saker usamd i Trygderetten si lovforståing, men har i enkelte saker vurdert den konkrete rettsbruken annleis enn Trygderetten. Det kan ha samband med at det for lagmannsretten er lagt fram nye opplysningar, samt at lagmannsretten dels har utvist eit noko meir liberalt skjønn.

Alt i alt vert Trygderetten sin orskurd den endelege avgjerda i meir enn 97 prosent av dei sakene Trygderetten avgjer. Trygderetten følger utviklinga i saker for lagmannsrettane og deira avgjerder nøye, og vurderer løpande eventuelle konsekvensar for praksis og saksbehandling.

5.2 Produksjonsmål

- **I 2006 var målet at**
- **Den gjennomsnittlege saksbehandlingstida ikkje skal overstige fem månader.**
- **70 prosent av sakene skal avgjerast innan seks månader.**
- **Ingen saker skal bli over 12 månader.**

For saker som vart avgjort i 2006, var den gjennomsnittlege saksbehandlingstida 4 månader. Dette er klart betre enn målet i tildelingsbrevet, og ei betring i høve 2005, då tilsvarande tal var 4,8 månader. Målsetjinga om av 70 prosent av sakene skulle vere ferdigbehandla innan seks månader vart også oppfylt. Talet for 2006 viser at 79 prosent av sakene vart avgjort innan seks månader. Tilsvarande tal året før var 70 prosent.

I 2006 var 15 saker eldre enn 12 månader då dei vart avgjort. Målet er at ingen saker skal bli så gamle. I 2005 var 59 saker over 12 månader gamle då dei vart avgjort, noko som var ei klar betring i høve åra før. I nokre av dei 15 sakene var det omstende i saka som var grunnen til den lange saksbehandlingstida. Det kan til dømes vere at den ankande parten har bede om at saka ikkje vert avgjort før ein ny legeattest eller andre nye opplysningar har blitt lagt fram. I nokre tilfelle kan det vere

Gjennomsnittleg saksbehandlingstid for saker avgjort i 2006 var 4 månader. Det er ei betring med om lag tre veker, samanlikna med 2005.

tale om at Trygderetten sjølv har sett det naudsynt å innhente nye opplysningar. Arbeidet med å prioritere saksbehandlingstid held fram i 2007.

For uføreytingar, som utgjer om lag 30 prosent av sakene, var gjennomsnittleg saksbehandlingstid 4,1 månader. Ingen sakstypar hadde i 2006 ei gjennomsnittleg saksbehandlingstid som var høgare enn 6 månader.

5.3 Helse, miljø og tryggleik og annan personalpolitikk

Trygderetten si målsetjing er å ha eit fagleg kompetent og motivert personale som vert gitt moglegheit til utvikling og oppbygging av eigen kompetanse. Det leggast vekt på helse, miljø og tryggleiksarbeid.

Av sentrale aktivitetar i 2006 kan følgjande nemnast:

- Trygderetten vart IA-verksemd. Avtalen vart følgt opp i løpet av året.
- Alle tilsette kan nytte trimrommet to gonger kvar veke i arbeidstida (45 minutt kvar gong). Ein gong i veka er instruktør til stades.
- Tiltak på brannvernssida har blitt følgt opp med mellom anna brannøving og inspeksjon frå brannvesenet.
- Arbeidet med å legge til rette for ein livsfaseorientert personalpolitikk er vidareført.
- Trygderetten har i dag lokale som er tilrettelagt for funksjonshemma.
- Alle tilsette vert oppfordra til fagleg påfyll i form av kurs og seminarverksemd. Dei fleste avdelingane har arrangert internseminar i løpet av året.

- Ei eiga bibliotekgruppe ivaretar trongen for å skaffe relevant faglitteratur.

Det er helde møter med dei tillitsvalde og med arbeidsmiljøutvalet etter fastsett møteplan.

5.3 Informasjon

Trygderetten si målsetjing er at det skal gjevast god, konsistent og tilstrekkeleg informasjon om Trygderetten si verksemd og avgjerder.

Trygderetten gir om lag kvartalsvis ut "Innblikk" – ei eiga elektronisk avis på nettstaden www.trygderetten.no. "Innblikk" inneheld samandrag av orskurdar av allmenn eller prinsipiell interesse. Advokatar, ankemotpartar, media og andre interesserte kan teikne gratis abonnement på "Innblikk", og få elektronisk varsel når ny utgåve ligg føre. Interesse for dette tilbodet har vore stor.

I 2006 vart arbeidet med ein ny nettstad for Trygderetten vidareført. Ei stor nyvinning med denne vil vere at alle anonymiserte orskurdar vil bli lagt ut med moglegheit for å søke i sakene. Den nye nettstaden vil vere klar i løpet av våren 2007.

Det vert arbeidd kontinuerleg med å betre den interne informasjonen.

Elektronisk varsel når ny utgåve av avisa "Innblikk" ligg føre.

6. Likestilling

Trygderetten arbeider aktivt for at kvinner og menn i organisasjonen skal behandlast uavhengig av kjønn. Ved nyttilsetjingar vert det lagt vekt på å stillingsutlysingane skal streke under at begge kjønn vert oppfordra til å søke, eventuelt at det kjønn som er i mindretal i aktuelle stillingskategori vert særskilt oppfordra til å søke.

I dag har Trygderetten i alt om lag 59 prosent kvinner og om lag 41 prosent menn. I leiargruppa er det fire menn og to kvinner. Det er 60 prosent menn og 40 prosent kvinner mellom rettsmedlemma. Mellom rettsfullmektigane er delen kvinner og menn høvesvis 33 prosent og 66 prosent.

Av det øvrige personalet (økonomi, personal, arkiv, IT, kontortjenester med meir) er det 80 prosent kvinner og 20 prosent menn. Det ligg ei klar utfordring i å få fleire menn i denne stillingskategorien, men det er ein klar overvekt av kvinner som søker slike stillingar.

Lønnsnivået innanfor dei ulike stillingskategoriane er det same for kvinner og menn og alle har same arbeidstid. Det er ein høgare del kvinner enn menn som er deltidstilsett, men delen totalt sett er liten.

7. Blikk på saksbunken

Trygderetten avsa i 4 301 orskurdar i 2006. Av desse var 2 609 fullt grunn-gitte. Vi har i det følgande plukka ut og gitt eit samandrag av 23 saker. Alle orskurdar der retten var satt med fem medlem er tatt med. Dei andre sakene kan ha ei viss prinsipiell interesse, i tillegg til at dei er døme på kva sakstypar Trygderetten behandlar.

Retten satt med fem medlemmer

Dagpenger - tap av arbeidsinntekt

Kjennelse av 5. mai 2006. Ankesak nr. 05/2677 ftrl. § 4-3. Dagpenger - tap av arbeidsinntekt (§ 4-10 - forlenget ventetid). Rettigheter ved oppsigelse i arbeidsforhold - avtale om kortere oppsigelsestid enn den lovbestemte. Ikke ansett foreligge rett til dagpenger i den tiden arbeidstaker kunne hatt arbeidsinntekt ved fullt ut å utnytte retten til å arbeide i lovbestemt oppsigelsestid. "Femmedlemskjennelse."

Et flertall mente at rett til dagpenger først foreligger etter at lovbestemt oppsigelsestid er utløpt: I denne tiden har arbeidstakeren krav på lønn på samme måte som under resten av arbeidsforholdet. Dette kravet var ikke avhengig av at det faktisk ble krevd utført arbeid. I kraft av avtale om kortere oppsigelsestid hadde partene gjensidig frafalt rettigheter og plikter. Det måtte da anses foreligge fraskrivelse av lønnskrav. Av Ot.prp. nr. 11 (1987-88), som lå til grunn for endring slik at bestemmelsen i tidligere folketrygdlov fikk samme innhold som gjeldende § 4-3, fulgte at endringen tok sikte på å klargjøre at fraskrivelse av lønnskrav innebar tap av rett til dagpenger. Det at rett til dagpenger - som i denne saken - i slike tilfelle ofte først ville foreligge etter for-

lenget ventetid ga ikke grunnlag for et annet resultat.

Dagpenger - utdanning

Kjennelse av 7. april 2006. Ankesak nr. 05/2962. ftrl. § 4-6. Dagpenger - utdanning, opplæring, etablering av egen virksomhet. Selv om vilkåret om å være "reell arbeidssøker", jfr. ftrl § 4-5, er oppfylte, forutsetter rett til dagpenger under utdanning at særlige vilkår i § 4-6, jfr. § 4-2 i dagpengeforskriften foreligger. "Femmedlemskjennelse."

Vedtak om plikt til å tilbakebetale dagpenger ble stadfestet: Deltidstudent hadde fått godkjent et opplegg med redusert studieprogresjon - 10 studiepoeng i vårsemesteret - meldte seg ledig, og ble tilstått dagpenger. Det var ikke avgjørende at vedkommende kunne ta deltidsstudium ved siden av arbeid. I utgangspunktet var rett til dagpenger uforenlig med det å være under utdanning. Vedkommende var ikke i en av de unntakssituasjonene som var beskrevet i dagpengeforskriften. Det var ikke grunnlag for en praksis om å legge avgjørende vekt på om en dagpengemottaker i en utdanningssituasjon kunne anses som reell arbeidssøker. Vedk. hadde ellers ikke opplyst Aetat om utdanningen. I saken måtte dette anses som uaktsomt, og retten mente at vilkårene for tilbakebetaling forelå.

Dagpenger - meldeplikt og møteplikt

Kjennelse av 3. februar 2006. ankesak nr. 05/1291. ftrl § 4-8.

Dagpenger - meldeplikt og møteplikt. Ved forsinket innsending av meldekort faller retten til dagpenger

bort fra siste tidspunkt for rettidig innsending. Rett til dagpenger etter forsinket innsending forutsetter personlig oppmøte ved kontor for Aetat. "Femmedlemskjennelse".

Dagpenger - 5 medlemskjennelse - Dissens. For sent innsendt meldekort. Reaktivering etter stans. Ftrl § 4-8, sysselsettingsloven § 32, jf forskrift 30.04.1997 nr. 388. Stadfestelse. Kvinne som mottok dagpenger, sendte meldekort for sent, og dagpengene ble stanset. Hun fikk dagpenger på ny etter personlig oppmøte hos Aetat. Om melding ble sendt i rett tid er et bevis-spørsmål, hvor dagpengemottaker har bevisbyrden og må sannsynliggjøre at meldekort er sendt i rett tid. Dette hadde hun ikke gjort. Retten var enig i at dagpengene skulle stanses fra den dagen hun skulle ha meldt seg og at dette fulgte direkte av loven. Retten delte seg i synet på reaktivering etter stans av dagpenger. Flertallet fant støtte i forarbeider og forhistorie at reaktivering etter stans forutsatte personlig fremmøte hos Aetat. Mindretallet mente det ikke var rettslig grunnlag for å stille generelt krav om dette, og at innsending av nye meldekort i rett tid var tilstrekkelig til å bli reaktivert.

Nedenfor har vi tatt med sammen- drag fra 20 kjennelser der retten har vært satt med 2 eller 3 medlemmer. Kapittelhenvisningene er i hovedsak til folketrygdloven (ftrl.)

Kapittel 2 - Medlemskap

Kjennelse av 24. november 2006. ankesak nr. 06/818. ftrl § 2-8, Medlemskap- frivillig medlemskap for personer utenfor Norge. Rett

ikke ansett foreligge ved opphold utenlands av mer enn et års varighet grunnet helsemessige forhold.

Frivillig medlemskap i trygden under utenlandsopphold. Separert kvinne med fire mindreårige barn som alle var sterkt plaget av astma, flyttet til Spania med to av barna mens de to andre bodde hos far i Norge. Oppholdet, som var på ubestemt tid, var begrunnet i barnas sykdom, og det ble dokumentert betydelig helsegevinst under oppholdet. Folketrygdkontoret for utenlandssaker, FFU, viste til fast praksis som tilsa at det forhold at medlemmet hadde familie og bolig i Norge ikke var tilstrekkelig til å oppfylle lovens vilkår om nær tilknytning til det norske samfunn. Dette i tillegg til at oppholdet var på ubestemt tid. Men siden kriteriet "nær tilknytning til det norske samfunnet" er svært skjønnspreget, foretok FFU også en rimelighetsvurdering etter bestemmelsens annet ledd, hvor de begrunnet at utenlandsopphold (av varighet ut over ett år) som var begrunnet i helsemessige forhold, ikke gir rett til frivillig medlemskap. Retten sluttet seg til begrunnelsen og stadfestet vedtaket.

Kapittel 3 - Beregning av pensjoner

Kjennelse av 13. januar 2006. Ankesak nr. 05/3056. ftrl § 3-21. Pensjonsberegning - antatte framtidige pensjonspoeng for unge uføre. Saksforhold der misbruk og psykiske plager ikke fylte kravet til "alvorlig" sykdom.

33 årig mann ble innvilget hel uførepensjon, hovedsaklig som følge av rusmiddelavhengighet og angst-/depressjonslidelser. Krav om beregning av tilleggspensjon etter særreglene om unge uføre ble avslått. Vedkommende hadde

allerede fra 16 års alderen hatt et betydelig alkoholproblem. I løpet av de følgende årene utviklet han avhengighet også overfor narkotiske stoffer. I 1994, da 22 år gammel, ble han innlagt på sykehus etter et selvmordsforsøk, etter en lang periode med rusmisbruk og depresjon. I de påfølgende årene gikk han noe sporadisk i samtaleterapi, var ved to anledninger innlagt på institusjon for avvenning og påbegynte attføringstiltak i form av skolegang.

Behandlingen som var gjennomført var først og fremst myntet på å få ham motivert for avvenning. Slik retten så det forelå det før vedk. fylte 26 år ingen karakteristiske symptomer på alvorlig psykisk sykdom, eller hendelser som kunne indikere en alvorlig psykisk lidelse til grunnliggende for rusmiddelavhengigheten. Stadfestelse.

Kapittel 6 - Grunnstønad og hjelpestønad

Kjennelse av 24. mars 2006.
Ankesak nr. 05/3620. ftrl § 6-5.
Hjelpestønad - forhøyet stønad til barn og unge. Stønadsatts ved Asperger syndrom og tilleggsplager; ADHD/angst.

Pike på 11 år hadde hatt forhøyet hjelpestønad sats 2 i flere år. Hun krevde v/verge sats 3 da hun hadde fått flere sykdommer bl.a Asperger og ADHD/angst. Pleie og tilsyn med datteren var meget tidkrevende og forhindret mor i å studere/arbeide. Retten la vekt på at avstanden til funksjonsfriske barn var blitt større og at hun til tross for god medisinerings ikke hadde fått en roligere adferd. Ivaretagelse av hygiene og ernæring var krevende og vedkommendes raserianfall og utagering ga store belastninger. Situasjonen krevde

bruk av mye tid og krefter for å tilrettelegge hverdagen best mulig for datteren. Pleie- og tilsynsoppgavene måtte ses på som så omfattende at det var grunnlag for å tilstå sats 3. Henvisning til andre kjennelser der barn med samme diagnoser var tilstått sats 3; sakene 02/01308, 03/04282 og 04/00325.

Kapittel 7 - Stønad ved gravferd

Kjennelse av 31. mars 2006.
Ankesak nr. 05/2337. ftrl § 7-3.
Stønad ved gravferd - stønad til båretransport. Saksforhold der det ble ansette foreligge "bosted" som avskar rett til stønad til båretransport.

45 år gammel mann flyttet fra hjemstedet etter skilsmisse og slo seg ned i en by 20 mil unna, hvor han bodde og var folkeregisterført fram til sin død 7 år senere. Han var alkoholiker og ble etter flyttingen en del av narkotikamiljøet i byen. Han mottok i begynnelsen sosialstønad, men fikk etter hvert pensjon. Det var ikke mulig å få full oversikt over hans boforhold, han hadde etter sønnens opplysninger, mange kreditorer etter seg, dessuten hadde han vanskeligheter med å tilpasse seg et vanlig bosted og ble kastet ut pga bråk. Det var imidlertid klart at kommunen ved flere anledninger ga bistand i forbindelse med hans boligsituasjon, også ved private leieforhold. For øvrig benyttet han seg av tilbudet ved Frelsesarmeens natt-hjem hvor han også bodde da han døde. Retten var enig i trygdens vurdering om at han ikke ble å vurdere som "ute-ligger" uten tilknytning til kommunen som det er gjort unntak fra bostedsvilkåret for i Rikstrygdeverkets retningslinjer. Stadfestelse.

Kapittel 8 – Sykepenger

Kjennelse av 17. februar 2006.

Ankesak nr. 05/1998. ftr. § 8-4.

Sykepenger - arbeidsuførhet.

Konflikt mellom arbeidsgiver og medlemmet. Saksforhold der funksjonsnedsettelse på arbeidsplassen ikke ansett "klart skyldes sykdom".

Kvinne ble sykmeldt med diagnosen "Z05 - mobbing arbeidsplass". Legen endret denne senere til "P76 - depresjon mild". Etter folketrygdlovens § 8-4 må arbeidsuførheten klart skyldes sykdom. Av forarbeidene til lovendringen i 1993, framgår at det var et ønske om innskjerping av det medisinske vilkåret forrett til sykepenger. Retten viste til tidligere saker i Trygderetten; 95/03829 og 96/02687, der avgjørelser om å avslå sykepenger var opprettholdt ved prøving i lagmannsrett og deretter nektet fremmet for prøving i Høyesterett. Retten la i saken til grunn at fastsatt diagnose ikke var avgjørende og at årsaken til funksjonssvikten ikke hadde betydning. Ut fra de medisinske opplysningene og uttalelser fra medlemmet, var det ubehaget ved selve arbeidsplassen som førte til jobbfraværet - ikke det at hun var ute av stand til å utføre sine arbeidsoppgaver. Retten fant at forholdene i saken skapte slik tvil, at lovens krav om klarhet ikke var oppfylt. Stadfestelse.

Kjennelse av 15. september 2006.

Ankesak nr. 06/1758. ftrl § 8-47.

Sykepenger - yrkesaktive medlemmer som midlertidig er ute av inntektsgivende arbeid. Sykepenger ved konkurs.

Retten omgjorde trygdemyndighetenes vedtak om sykepenger etter folketrygdloven § 8-47 og ga i stedet vedkommende rett til sykepenger som arbeids-

taker etter § 8-15 første ledd. Bedriften som vedkommende arbeidet i, begjærte oppbud 30. desember. Konkurs ble åpnet 3. januar. Han ble sykmeldt 4. januar og satte fram krav om sykepenger 5. januar. Han mottok 11. januar brev fra bostyrer om at at han var å anses som oppsagt fra tidspunktet for konkursåpningen, 3. januar. Retten mente at det avgjørende for rett til sykepenger etter § 8-15 første ledd var om han kunne anses som arbeidstaker på sykemeldingstidspunktet. Verken etter dagjeldende arbeidsmiljølov eller konkursloven var det adgang til å gi en oppsigelse tilbakevirkende kraft.

Konkursåpning var heller ikke i seg tilstrekkelig til å anse arbeidsforholdet som opphørt. Etter konkursloven § 119 kan bostyrer/bostyret avgjøre om virksomheten skal fortsette for boets regning. En slik avgjørelse var ikke truffet på sykemeldingstidspunktet. At arbeidsgiver før konkursåpning meddelte vedkommende at han ikke skulle møte på jobb etter nyttår, var heller ikke tilstrekkelig til å anse arbeidsforholdet som avsluttet.

Kapittel 9 - Stønad ved barns og andre nære pårørendes sykdom

Kjennelse av 17. februar 2006.

Ankesak nr. 05/3561. ftrl. § 9-11.

Stønad ved barns/pårørendes sykdom - pleiepenger alvorlig sykt barn. Omfattende og stabil funksjonsvikt hos 16-årig gutt.

Gift trebarnsmor var hjemmeværende for å passe 16 år gammel gutt med alvorlig epilepsi, mental retardasjon og infantil autisme - bl.a. fordi det var uforutsigbart når han grunnet anfall ikke kunne gå på skolen eller måtte gå hjem derfra. Behov for tilsyn og pleie var ellers døgkontinuerlig. Retten viste til at pleiepenger i Trygderettens

praksis ikke var tilstått ved varig pleiebehov, unntatt der det forelå gradvis forverring/progredierende tilstand som medførte død i ung alder. Selv om gutten hadde anfall av ulik hyppighet og intensitet, var hans situasjon stabil i den forstand at han ikke ble dårligere over tid. I perioden kravet gjaldt var tilstanden ikke vesentlig annerledes enn den ellers var. Vist til aktuelle avgjørelser i sakene 04/03634, 04/03525, 03/05353, 04/01265, 04/01735, 04/01921, 04/03622, 04/03623. Uttalt at det ikke i seg selv er til hinder for pleiepenge at barnet går i barnehage eller skole. Påanket vedtak ble stadfestet.

Kapittel 10 - Ytelser under medisinsk rehabilitering

Kjennelse av 8. desember 2006.

Ankesak nr. 06/3013. ftrl § 10-7.

Ytelser under medisinsk rehabilitering - stønadsformer. Gjeldsoppgjør ved bil; fastsetting av "underverdi" grunnet manglende servis og vedlikehold; da ikke avgjørende at det var kjøpt dyrere bil enn forutsatt.

Anke over vedtak om å kreve kr 17 000 ved gjeldoppgjør som følge av verdiforringelse på bilen. For retten framsto det som mest sannsynlig at bilen hadde underverdi av slik størrelse. "Verdien" av bilen var i trygdeetatens praksis blitt tolket som verdien av bilen ved et vedlikehold som forutsatt i gjeldsbrevet - at bilen var vedlikeholdt ved jevnlig service, reparasjoner m.v. - noe som også var lagt til grunn i kjennelser i Trygderetten, blant annet i sak 99/04154. Uttalelser i Arbeids- og velferdsdirektoratets rundskriv støttet dette. I den foreliggende saken var vedk. på nytt innvilget stønad til

motorkjøretøy. Vilkår for å pålegge ham ansvar for underverdien ble ansett oppfylte. Det fikk ikke betydning ved gjeldsoppgjøret at det i sin tid var kjøpt en dyrere bil enn den det ble gitt stønad til: Gjenstand for vurdering var verdiforringelse grunnet manglende service og vedlikehold. Det hadde da ikke betydning om det var kjøpt en bil som var dyrere enn det som tilstått stønad tilsa. Dette var i samsvar med praksis i Trygderetten der det var lagt til grunn at trygdeetatens krav måtte dekkes fullt ut inntil bilens takstverdi. Det samme gjaldt forøvrig i tilfelle der det grunnet regler om behovsprøving ikke var innvilget full stønad. Stadfestelse.

Kapittel 11 - Ytelser under yrkesrettet attføring

Kjennelse av 31. mars 2006.

Ankesak nr. 06/56 ftrl § 11-5. ytelser under yrkesrettet attføring - sykdom, skade eller lyte. Ikke ansett foreligge endring i inngangsvilkår for attføring i samband med overføring av vedtaksmyndighet til Aetat.

Vedkommende var utdannet sykepleier og arbeidet ved sengepost ved sykehus. Hun ble sykmeldt for ryggplager og legen mente hun måtte omskoleres. Aetat mente hun hadde tilstrekkelig utdanning til å skaffe seg arbeid forenlig med sine ryggplager, enten innen sykepleieryrket eller innen andre yrker hvor hennes kompetanse var etterspurt. Retten var enig i dette, men tok avstand fra anførsler om at lovgiver ved overføring av vedtaksmyndighet til Aetat hadde signalisert en endret praksis med hensyn til inngangsvilkårene for rett til yrkesrettet attføring.

Kjennelse av 7. juli 2006. Ankesak nr. 06/1482. ftrl § 11-5. Ytelser under yrkesrettet attføring- sykdom, skade eller lyte - nedsatt inntektsevne. Saksforhold der person med frisørutdanning ble ansett fylle vilkårene, bl.a. vektlagt at frisørkompetanse var relativt spesialisert.

Vedtak om å avslå krav om yrkesrettet attføring ble omgjort: Vedkommende var utdannet frisør og hadde arbeidet som dette i ca. ti år. Hun hadde også i ca. 1/2 år arbeidet som leder i leketøysbutikk og i en kortere periode ledet en familiebarnehage, assistert av en førskolelærer. Årsaken til at hun sluttet som frisør, var allergi/astmaplager. Hun slet ellers med lettere psykiske plager og hadde også nakke/myalgiplager. Retten kom - under tvil - til at hun oppfylte vilkåret for yrkesrettet attføring etter folketrygdloven § 11-5. Retten la vekt på at trygdeforvaltningen hadde lagt til grunn at hun ikke lenger kunne fungere som frisør og heller ikke arbeide i typiske lederstillinger. Det ble videre lagt vekt på at hennes utdanning og yrkespraksis var så nært knyttet opp til yrket som "vanlig" frisør, at det ikke var yrker innenfor eller utenfor frisørbransjen som hun gjennom sin utdanning var kvalifisert for. Hun var her i en noe annen posisjon enn for eksempel en sykepleier eller en lærer. Det var også av betydning for rettens vurdering at hun av trygdekontoret tidligere var innvilget yrkesrettet attføring, selv om hun den gang ikke benyttet seg av innvilgelsen. Rettens tvil var knyttet til at mye tydet på at hun kunne fungere som butikkmedarbeider. Aetats overtakelse av ansvaret for § 11-5 medførte ikke strengere praksis, jf. ankesakene nr. 06/00056 og 06/00649.

Kapittel 12 - Tidsbegrenset uførestønad og uførepensjon

Kjennelse av 20. januar 2006. Ankesak nr. 05/3081. ftrl § 12-5. Uførepensjon - hensiktsmessig behandling og attføring. Krav til attføring; Behov for langvarig behandling ved misbruk i kombinasjon med psykisk lidelse.

Saksforhold der vilkårene for tidsbegrenset stønad ble ansett oppfylte.

Vedtak om å omgjøre avslag på krav om uføreytelse ble omgjort slik at tidsbegrenset uførestønad ble tilstått.

Vedommende måtte anses ha diagnosen ADHD, som var forsterket av en vanskelig oppvekst og med følgetilstand personlighetsforstyrrelse og rusmisbruk. Han hadde også dysleksi. Attføring var forgjeves forsøkt flere ganger, og han hadde i flere perioder mottatt attføringspenger/rehabiliteringspenger. Han hadde nå fått plass på en spesialinstitusjon for dobbeltdiagnoser - rusmisbruk og psykisk sykdom. Behandlingsperspektivet var tre til fem år. Retten mente at eventuell ytterligere attføring ikke hadde noen hensikt før behandlingsopplegget var gjennomført. På dette grunnlaget kom retten til at vilkårene for tidsbegrenset uførestønad var oppfylt.

Kjennelse av 16. juni 2006. Ankesak nr. 06/1254. ftrl § 12-17. Avkorting av tidsbegrenset uførestønad og uførepensjon for ytelser fra arbeidsgiver. Trl. § 1. Trygderettens saklige myndighetsområde. Gjenopptakelse. "Sluttpakke" i samband med fratreden. Arbeidsgiver hadde ikke partsrettigheter ved vedtak om å avkorte uføreytelse, jf. kap. 1 trl. Ikke uforvarlig rettsbruk å avkorte trygdeytelsen selv om krav om denne ikke

forelå da sluttpakken ble gitt, jfr. ulovfestede vilkår for å gjenoppta trygdevedtak til ny behandling.

I samband med nedbemanning hadde kvinne sluttet før pensjonsalderen, og da fått førtidspensjon fra sin arbeidsgiver. Da hun noen år senere ble tilstått uførepensjon, ble pensjonen avkortet etter reglene i folketrygdloven § 12-17. Da hun sju måneder etter pensjonsvedtaket, sammen med sin arbeidsgiver, anket til Trygderetten, ble anken avvist som for sent fremmet. (ankesak nr. 03/00166). Krav om gjenopptak av denne avgjørelsen ble avslått: Det var ikke feil ved tidligere vedtak at arbeidsgiver ikke var gitt partsrettigheter. Vedtaket om avkortning bygde ellers ikke på uforsvarlig lovforståelse - selv om krav om uførepensjon flere år etter avgang også ga argumenter for et motsatt standpunkt.

Kapittel 13 – Yrkesskadedekning

Kjennelse av 10. mars 2006.

Ankesak nr. 05/2329. ftrl § 13-6.

Yrkesskade- arbeidstakere.

Yrkesskadedekning ved skade oppstått under sykling i samband med faglig seminar for tilsatte i virksomheten.

Kvinne, 60 år, ble skadet på sykkelstur i forbindelse med en seksjonssamling på annet sted enn den ordinære arbeidsplassen. Trygdeforvaltningen avslo å godkjenne skaden som yrkesskade fordi en mente at hun ikke var i arbeid da skaden skjedde. Som støtte for standpunktet ble det vist til Høyesterettsdom av 17. mars 2004 (HR-2004-00556-A). Retten mente imidlertid at foreliggende sak, på avgjørende punkter skilte seg fra saken som Høyesterett hadde behandlet. Retten viste til en del tidligere avgjørelse fra Trygderetten, og

fant at sykkelturen inngikk som en faglig del av et seminar med vekt på arbeidsmiljørettede tiltak, og med største likhet med saker der Trygderetten tidligere hadde godkjent yrkesskade. Omgjøring.

Kjennelse av 17. februar 2006.

Ankesak nr. 05/2688. ftrl § 13-17.

Yrkesskade - menerstatning.

Saksforhold der forutgående sykdom - multippel sklerose ga grunnlag for gruppeopprykk ved skader i nakke og skuldre.

Kvinne var tilstått menerstatning etter gruppe 1 med grunnlag i nakkeskade og skuldreskade. Gruppeopprykk var ikke gitt. Retten var enig i skadene i utgangspunktet ga en medisinske v' 7 c invaliditet på 15 prosent.

Vedkommende led av MS- multippel sklerose - før de aktuelle yrkesskadene oppsto. Det måtte anses sannsynlig at sykdommen MS hadde gjort følgene av yrkesskadene vesentlig mer byrdefulle for henne enn ved et normalt tilfelle.

Vedtaket ble omgjort slik at gruppeopprykk ble gitt til sats 2.

Kjennelse av 3. mars 2006. Ankesak nr. 06/652. ftrl § 13-17. Yrkesskade - menerstatning. Invaliditetsfastsetting etter gruppe 9; varighetskrav til tilstrekkelig omfattende funksjonsnedsettelse.

En mann hadde fått godkjent lungekreft som yrkessykdom og var tilstått menerstatning etter gruppe 8. Hans anke over avslag på gruppe 8 ble tatt til følge av retten som la vekt på at hans blodpropp måtte anses forårsaket av yrkespåvirkningen idet § 13-4 bokstav a til c etter rettens oppfatning var oppfylt og fylkestetrygdekontoret ikke hadde oppfylt sin bevisbyrde for at annen år-

sak var mer sannsynlig. Han hadde fått tre hjerneslag og var iallfall i 15 måneder sengeliggende (stort sett) pleiepasient før han døde. Retten anså dette for tilstrekkelig lang tid til at vilkårene for gruppe 9 var oppfylt. Retten bemerket ellers at den var enig i at det ikke er meningen å la gruppe 9 omfatte de tilfellene der en person kort tid før sin død i og for seg fyller vilkårene for gruppe 9 utmåling, jf. ankesak 92/05 834.

Kapittel 15 - Stønad til enslig mor eller far

11. Kjennelse av 10. november 2006. ankesak nr. 06/1977. ftrl §§ 15-6 og 15-12 Enslig forsørger- overgangsstønad, utdanningsstønad. Der øvrige vilkår foreligger må det gis stønad i så stort omfang at realkompetanse på arbeidsmarkedet oppnås. Vedkommende hadde fått utdanningsstønad for å ta ett års regnskapsutdanning ved Næringsakademiet samt del av revisorutdanning. Hun fikk avslag på krav om stønad for siste år av studiet som ville gi bachelor-grad. Begrunnelsen var at det var anledning til å få et eget vitnemål for grunnfag bedriftsøkonomi etter ett års studium og at vedkommende med det ble ansett å ha yrkeskompetanse. Retten kom til at fordi hun ikke hadde forutgående realkompetanse ville første studieår ved BI ikke gi noen fullverdig yrkeskompetanse, men at fullføring av revisorstudiet måtte anses nødvendig for at hun skulle bli selvforsørgende. Vilråene for rett til utdanningsstønad og utvidet overgangsstønad ble ansett oppfylt. Omgjøring.

Kapittel 22 - Utbetaling

Kjennelse av 10. november 2006. ankesak nr. 06/2718. ftrl § 22-13. Forvaltningsmessige bestemmelser - frister for framsetting av krav.

Manglende overholdelse av generell veiledningsplikt om engangsstønad ved fødsel utenfor institusjon bidro til at det måtte ses bort fra oversittelse av frist for å sette fram krav.

Spørsmål om krav om engangsstønad ved fødsel utenfor institusjon var fremmet for sent. Folketrygdloven §§ 5-13 og 22-13. Omgjøring. Vedkommende fødte (tvillinger) på helsestasjonen i X fordi hun ikke ville nå fram til Y sykehus i tide. Et par år senere ble hun kjent med at det ytes en engangsstønad ved fødsel utenfor institusjon, en ytelse det ikke var informert om i relevante brosjyrer, og hun fremmet krav om slik stønad. Avslag på krav om stønad var grunnlagt i at det var foreldet og forutsatte at det ikke forelå plikt til å informere om denne stønaden i informasjonsmateriale. Retten viste til at Arbeids- og velferdsdirektoratet hadde oppfattet sin veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11 til også å omfatte generell opplysning om rettigheter etter folketrygdloven. Retten viste ellers til at det ikke kunne være ukjent for lokalt forvaltningsorgan at vedkommende hadde født tvillinger utenfor institusjon, noe som burde utløst en konkret veiledning.

Ulovfestede regler om gjenopptak.

Kjennelse av 7. april 2006. Ankesak nr. 06/503. Ulovfestede regler - gjenopptak av endelig avgjort sak. Statpl. §§ 11-15. Statens pensjonskasse- pensjongrunnlag. Trygderettens prøvingsadgang der

noe av rettsgrunnlaget er tariffavtale. Saksforhold der det ikke var adgang til å la variable tillegg inngå i pensjonsgrunnlaget.

Lov om Statens pensjonskasse § 11, § 28. første ledd, § 33 første ledd og § 38 andre ledd. Retten gjenopptok tidligere ankesak 05/423 grunnet utvilsomt feilaktig lovanvendelse ved at vedtak om fastsetting av pensjonsgrunnlag i Statens Pensjonskasse for høyskolelektor ved BI ble avvist fra behandling: Vedtaket gjaldt individuelle rettigheter, og TR hadde prøvd fastsetting av pensjonsgrunnlag i St. pk. i tidligere saker. TR var ikke i større grad enn vanlige domstoler avskåret fra å prøve saker der noe rettsgrunnlaget var tariffavtale. Aktuelle variable tillegg inngikk ikke i pensjonsgrunnlaget: Vektlagt at det ikke var trukket pensjonspremie av tilleggene, at de kompenserte annet enn ordinært arbeid som høyskolelektor og at stillinger ved BI var plassert med samme lønnsmessige intervaller som i det statlige utdanningssystemet. Gjeldende avtale ga ikke grunnlag for å la tilleggene inngå i pensjonsgrunnlaget. Stadfestelse.

Krigspensjon

Kjennelse av 24. november 2006. ankesak nr. 06/2212. Kps. § 1 nr 1 første ledd. Krigspensjon - krigspensjon for hjemmestyrker og sivilpersonell. Saksforhold der belastninger under ufrivillig opphold i Tyskland våren 1945 ikke ga grunnlag for krigspensjon.

En nå 79 år gammel kvinne, ble 17 år gammel høsten 1944, deportert til Tyskland sammen med sin mor og søster pga. morens opprinnelige tyske statsborgerskap. Før dette hadde hun mislykkes i forsøk på å flykte til

Sverige. Hun ble deretter ble internert på Akershus festning og sendt til Tyskland med "Monte Rosa". Skipet gikk på en mine utenfor Danmark, men tok seg til tysk havn med sterk slagside. I Tyskland bodde hun hos familie, ble satt i arbeid i fabrikk og opplevde bombingene/ødeleggelsen av Dresden i februar 1945. Da freden kom måtte hun og andre kvinner holde seg gjemt for russiske soldater, og hun kom først ut av østsonen og til Norge våren 1946. Hun ble uførepensjonert i 1982 grunnet psykisk lidelse. Hennes krav om krigspensjon var opprinnelig avslått, men i ankeomgangen tilsto Rikstrykdeverket pensjon etter sivilloven etter en uføregrad på 50 prosent. Belastninger under oppholdet i Tyskland kunne ikke gi grunnlag for krigspensjon, jfr. "omfangsbestemmelsene" i §§ 1 i hhv. sivil- og tilleggsloven. Stadfestelse.

Kjennelse av 15. desember 2006. Ankesak nr 06/2100. Kps §§ 1, 2, 8. Kpt. 68 §§ 1-3. Krigspensjon - krigspensjonering for hjemmestyrker og sivilpersonell. Pensjonsrett etter belastninger ved Hopseidetraidet mv.

En nå 66 år gammel kvinne, unndro seg sammen med sin familie, høsten 1944 tyskernes ordre om tvangsevakuering fra Hopseidet. De bodde under åpen himmel en periode, deretter i gamle ved deres tidligere småbruk som var blitt nedbrent. Et mindre antall norske soldater ble stasjonert på stedet fra januar 1945. Den 6. mai 1945 ble Hopseidet raidet av tysk marinekommandosoldater landsatt fra ubåt, og seks ubevæpnede sivile ble fanget og likvidert. Blant disse var kvinnens far og 16 år gamle bror. Hun hadde etter krigen kortere arbeidsfor-

hold og ble uførepensjonert 44 år gammel pga. leddsmerter og psykiske plager. Retten omgjorde vedtaket om avslag krav om krigspensjon, idet deler av hennes psykiske plager måtte anses som krigsbetingede. Pensjon etter sivilloven tilstått etter en uføregrad på 30 prosent. Vedtaket stadfestet i forhold til tilleggsloven.

8. Perspektiv framover

Inngangen av saker til Trygderetten har i løpet av nokre få år gått ned med 30 prosent. Utviklinga frå 2005 til 2006 tyder på at botnen no er nådd. Tal frå dei fyrste månadane av 2007 kan tyde på ein viss, men ikkje dramatisk, auke i løpet av året.

Mange faktorar verkar inn på dette. På kort sikt til eit kritisk element vere korleis NAV handterer sine administrative prioriteringar. Arbeids- og velferdsetaten står for meir enn 95 prosent av dei sakene som vert brakt inn for Trygderetten. Dersom etaten til dømes søker å korte ned saksbehandlingstida for si ankeførebuing, medfører dette ei nedarbeiding av deira "restansar", og dermed for ein kort periode ein auka saksinngang for Trygderetten.

På noko lengre sikt er det ope kva som vil skje når dei tidsavgrensa uførestønadspannane etter kvart tek til å gå ut. Det er nok ikkje så realistisk å tru at særleg mange av stønadsmottakarane har kome i arbeid i løpet av perioden. Dermed er det duka for nye vedtaksrunder, som kjem i tillegg til den vanlege fyrstegangsbehandlinga av nye søkarar.

Den tidsavgrensa uførestønadspannen som vart innført i 2004, ser allereie no ut til å vere på veg ut. I stortingsmeldinga om arbeid, velferd og inkludering vert det foreslått å slå ordninga saman med yrkesretta attføring og rehabilitering, til éi yting. Førebels har forslaget ikkje blitt konkretisert på ein slik måte at det er mogleg å sjå kva konsekvensar ei slik omlegging kan få for Trygderetten sitt daglege arbeid. Det gjeld i endå høgare grad for den varsle revisjonen av uføretrygda.

Ein uviss faktor i Trygderetten si framtid er utviklinga i saka om arbeidsskade- og yrkesskade- og yrkesskadeerstatningssakene følger andre kanalar. I NOU 2004:3 var det semje om at desse sakene bør få felles behandling i framtida, men usemje i spørsmålet om kven som bør behandle dei, også som klageinstans. Trygderetten meiner for sin del at dette er saker som ligg godt til rette for samla behandling i Trygderetten. Men det står att å sjå kva regjering og storting vil lande på i dette spørsmålet.

NAV-reformen inviterer til å sjå nærare på klage- og ankeordningane innanfor velferdssystemet. Førebels har dette ikkje vore den høgast prioriterte oppgåva, men vi reknar med at det før eller seinare vert satt på dagsorden. Trygderetten ynskjer å vere ein aktiv deltakar i den diskusjonen.

I påvente ei avklaring av spørsmål som dette, arbeider vi ufortrødent vidare med våre saker. I likskap med dei siste par føregåande åra har både saksbehandlingstida og talet saker som til ei kvar tid ligg til behandling i Trygderetten, vorte redusert også i 2006. Vi har likevel framleis ambisjon om å kunne redusere saksbehandlingstida ytterlegare. Dette arbeidet vil difor vere høgt prioritert også i 2007.

9. Økonomi/ rekneskap

Kap. 2603 post 01 Trygderetten

Budsjettramme 2006 inkludert justering (tal i heile 1000) 52 903

REKNESKAP 2006

Post 01 11	Organiserte stillingsheimlar	29 082
Post 01 12	Ekstrahjelp	
Post 01 16	Vikarar/ engasjement	4 410
Post 01 17	Sakkunnig bistand	7
Post 01 18	Statens Pensjonskasse	3 548
Post 01 18	Arbeidsgjevaravgift	4 667

Sum post 01 1 **41 714**

Post 01 21	Maskiner, inventar, utstyr	1 524
Post 01 22	Forbruksmateriell	873
Post 01 23	Reiseutgifter med meir	423
Post 01 24	Kontortjenester med meir	1 456
Post 01 25	Konsulenttenester, refusjon frå nemndene	-935
Post 01 26	Databehandlingstenester	1 628
Post 01 27	Vedlikehald og drift av maskiner	450
Post 01 28	Vedlikehald av bygg/ anlegg	58
Post 01 29	Bygningsdrift, lokalleige	4 458
Post 01 29	Lokalleige, nemndene sin del	-665

Sum post 01 2 **10 092**

5702 18	Refunderte sjukepengar	-1 155
5702 16	Refunderte fødselspengar	-798

Sum post 01 1 og 01 2 Trygderetten **49 853**

Kommentarar til rekneskapen for 2006.

Trygderetten sitt rekneskap (post 01) for 2006 viser ei mindreutgift på om lag kroner 3 millionar. Trygderetten fekk våren 2006 ei ekstratildeling til kjøp av nytt IT-utstyr. I samråd med departementet vart det avgjort at kjøpet vert utsatt til 2007 i påvente av gjennomgang av heile IT-systemet i Trygderetten. Mindreutgifta heng for ein stor del saman med dette.

Trygderetten

Besøksadresse: Grønlandsleiret 27

Postadresse: P.b. 8022 Dep.

0030 OSLO

Telefon: 23 15 95 50

Telefaks: 23 15 96 00

E-mail: trygderetten@trygderetten.no

Hjemmeside: www.trygderetten.no